

Karlshamns kommun

Beslut för gymnasieskola med yrkesprogram

efter tillsyn i Vägga gymnasieskola 4
belägen i Karlshamns kommun

Tillsyn i Vägga gymnasieskola 4

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Karlshamns kommun under våren 2016. Vägga gymnasieskola 4 besöktes av Skolinspektionen mellan den 1 och 3 mars 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Den genomsnittliga betygspoängen för läsåret 2014/2015 för elever med gymnasieexamen eller studiebevis på vård- och omsorgsprogrammet är 12,5 enligt den nationella statistiken. Motsvarande statistik för läsåret 2013/2014 är 13,2. Andelen elever med gymnasieexamen inom tre år efter att studierna påbörjats är 77 procent läsåret 2014/2015. Motsvarande statistik för riket samma läsår är 69 procent. Andelen elever med gymnasieexamen av avgångseleverna är 76 procent läsåret 2014/2015 vilket kan jämföras med 91 procent läsåret 2013/2014. Motsvarande statistik för riket läsåret 2014/2015 är 85 procent. Läsåret 2014/2015 är andelen elever som når grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier 52 procent vilket kan jämföras med motsvarande statistik för riket som är 59 procent samma läsår.

Den genomsnittliga betygspoängen för läsåret 2014/2015 för elever på samhällsvetenskapsprogrammet med gymnasieexamen eller studiebevis är 14,3. Motsvarande statistik för läsåret 2013/2014 är 14,5. Andelen elever med gymnasieexamen inom tre år efter att studierna påbörjats är 85 procent läsåret 2014/2015. Motsvarande statistik för riket är 75 procent. Andelen elever med gymnasieexamen av avgångselever är 95 procent läsåret 2014/2015. Motsvarande statistik för läsåret 2013/2014 är 94 procent.

Trygghet och studiero

Skolinspektionen genomförde en enkät för elever i år 2 och pedagogisk personal hösten 2015. Resultaten av enkäterna redovisas för varje frågeområde och i form av ett index där 0 är lägst resultat och 10 är högst resultat. Indexet kan jämföras med resultatet för övriga skolor i kommunen samt med resultatet för samtliga skolor som deltog i samma enkätomgång.

Beslut

2016-05-13

3 (17)

Dnr 43 -2016:1183

Ett högt indexvärde indikerar en positiv uppfattning och ett lågt index indikerar en negativ uppfattning.

Elevernas svar gällande studiero ger indexvärdet 5,5 vilket kan jämföras med samtliga medverkande skolenheters värde som är 5,9. Den pedagogiska personalens svar ger indexvärdet 6,4 vilket kan jämföras med samtliga medverkande skolenheters värde som är 7,1.

Elevernas svar gällande trygghet ger indexvärdet 8,2, samtliga medverkande skolenheters värde är 8,4. Den pedagogiska personalens svar ger indexvärdet 6,7 i jämförelse med samtliga medverkande skolenheters 8,4.

Vid tillsynen uppger intervjuade elever att de upplever att de har en lärmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande	2016-09-01
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)	Ingen brist konstaterad	
4. Bedömning och betygssättning	Föreläggande	2016-09-01
5. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
6. Förutsättningar för lärande och trygghet	Ingen brist konstaterad	
7. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2016-09-01

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det bedömningsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens tillsyn av Vägga gymnasieskola skolenhet 4 i Karlshamns kommun visar brister inom bedömningsområdena Undervisning och lärande, Bedömning och betygssättning samt Styrning och utveckling av verksamheten.

Tillsynen visar att Karlshamns kommun måste vidta åtgärder så att målen för utbildningen klargörs för eleverna i alla kurser. Vidare måste skolan se till att eleverna ges reellt inflytande på undervisningen.

Tillsynen visar även att inte alla elever i alla kurser ges fortlöpande information om studieframgångar och utvecklingsbehov. Därmed ges inte alla elever i alla kurser förutsättningar att bedöma sina studieresultat och utvecklingsbehov i förhållande till kraven för utbildningen.

Vidare visar tillsynen att skolenhetens systematiska kvalitetsarbete måste utvecklas så att elevernas kunskapsresultat följs upp, analyseras och används för att identifiera de utvecklingsbehov som finns på skolenheten. Detta underlag ska sedan styra besluten om vilka förbättringsinsatser som behöver vidtas.

Det har i tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten har ett fungerande arbete inom övriga områden som Skolinspektionen har granskat.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Karlshamns kommun att **senast den 1 september 2016** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, det vill säga såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Karlshamns kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. (3 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 1. Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper)
- Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. (Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att lärarna klargör målen för utbildningen för eleverna.
- Se till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Motivering till bedömning av brist

Bedömning

Av intervjuer med elever framgår att de anser att inte alla lärare klargör målen för utbildningen för eleverna under kursernas gång samt att de inte alltid vet varför de gör vissa uppgifter. Intervjuade lärare och rektor uppger att det varierar i vilken utsträckning målen klargörs för eleverna under kursernas gång. Mot bakgrund av intervjuade elevers uppgifter och de enkätsvar som elever och lärare lämnat inför tillsynen gör Skolinspektionen bedömningen att målen för utbildningen inte alltid klargörs för eleverna. Därmed ges inte eleverna det aktiva lärarstöd de har rätt till i undervisningen. Utredningen visar vidare att eleverna enbart i vissa ämnen ges inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Mot denna bakgrund gör Skolinspektionen även bedömningen att eleverna inte ges ett reellt inflytande över undervisningen i enlighet med skolförfattningarnas krav.

Skolinspektionens utredning gällande klargöra målen för utbildningen för eleverna

Intervjuade elever uppger att lärarna går igenom mål och kunskapskrav i början av kurserna, dock skiljer det sig mellan lärarna huruvida detta sker löpande kopplat till arbetsområden under kursernas gång. Eleverna uppger att det skiljer sig mellan lärare, en del lärare gör detta bra men det finns också lärare som inte gör detta alls. Vidare uppger eleverna att det förekommer att de inte alltid vet varför de gör uppgifter eller utifrån vilka kunskapskrav de blir bedömda.

Intervjuade lärare bekräftar elevernas bild av att målen och kunskapskraven tydliggörs i början av kurserna och att det skiljer sig mellan lärarna i vilken utsträckning det sker under kursernas gång. Lärarna ger exempel där matriser och pedagogiska planeringar används för att tydliggöra målen och kunskapskraven för eleverna. Dock uppger intervjuade lärare att eleverna har svårt att förstå målen och kunskapskraven. Intervjuade lärare menar att detta beror på att det har varit många lärarbyten i arbetslaget som gjort att de inte har varit en fungerande lärargrupp som arbetat ihop sig kring ett gemensamt sätt att tydliggöra målen och kunskapskraven för eleverna.

Rektorn bekräftar elevernas och lärarnas bild av att det skiljer sig mellan lärarna i deras arbete att tydliggöra mål och kunskapskrav för eleverna. Enligt rektorn påbörjades ett utvecklingsarbete efter Skolinspektionens förra tillsyn och att detta arbete utvärderades av lärarna. Dock undersöktes inte effekterna hos eleverna efter det arbetet.

Resultaten av Skolinspektionens enkät för elever i år 2 hösten 2015 redovisas för varje frågeområde och i form av ett index. För varje påstående inom varje frågeområde redovisas resultaten i form av ett medelvärde. Elevernas svar ger medelvärdet 4,1 på påståendet "Jag tycker det är svårt att veta vad jag ska klara av i skolan". Vilket kan jämföras med samtliga medverkande skolenheters medelvärde som är 5,7. På påståendet "Mina lärare förklarar vad vi ska göra i skolarbetet så att jag förstår" ger medelvärdet 5,9 i jämförelse med samtliga skolenheters 7,1. Skolinspektionens enkät för pedagogisk personal hösten 2015 ges medelvärdet 8,2 på påståendet " Jag informerar mina elever om vilka mål utbildningen har". Vilket kan jämföras med samtliga medverkande skolenheters medelvärde 8,9. På påståendet " Mina elever förstår vad de ska kunna för att nå kunskapskraven" ges medelvärdet 6,3 i jämförelse med samtliga skolenheters 6,9.

Skolinspektionens utredning gällande inflytande

Intervjuade elever uppger att det på samhällsvetenskapsprogrammet beror på lärarna om de får vara med och påverka undervisningen. Eleverna berättar att

de i vissa ämnen kan få påverka redovisningsätt eller arbetsformer och enbart i ett ämne får ha inflytande över undervisningens innehåll. Eleverna ger exempel där lärarna har färdiga planeringar i vilka eleverna inte varit delaktiga, därefter kan de få möjlighet att ha synpunkter på datum för redovisningar eller inlämningar av uppgifter.

Lärare bekräftar i intervju elevernas uppgifter enligt ovan och berättar att det genom mentorsamtalen framkommer att det finns brister vad gäller inflytande i olika ämnen.

I intervju med rektorn så uppger denne att elevernas och lärarnas uppgifter om att eleverna i vissa ämnen kan påverka undervisningens arbetsätt och arbetsformer men inte innehållet stämmer. Dock menar rektorn att detta har förbättrats sedan Skolinspektionens förra tillsyn.

Rättslig reglering

Enligt skolförfattningarna ska undervisningen innebära ett aktivt lärarstöd för eleverna. I detta ingår att rektorn och lärarna ska klargöra målen för utbildningen för eleverna. Av läroplanen för gymnasieskolan framgår att elevernas möjligheter att ta ansvar för sina studieresultat förutsätter att skolan klargör utbildningens mål, innehåll och arbetsformer för dem.

Enligt läroplanen ska eleverna ges ett reellt inflytande på arbetsätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Karlshamns kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Karlshamns kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själva upprättat.

Beslut

2016-05-13

9 (17)

Dnr 43 -2016:1183

Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. I de fall eleven har haft hela eller delar av kurser förlagda till arbetsplats (APL) ska bedömning av detta ingå i den samlande bedömningen.

Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Karlshamns kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleven och elevens vårdnadshavare informeras om elevens utveckling. (3 kap. 4 § och 15 kap. 20§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.5 Bedömning och betyg)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att varje elev informeras om sin utveckling

Motivering till bedömning av brist

Bedömning

Utredningen visar att inte alla elever i alla kurser ges fortlöpande information om studieframgångar och utvecklingsbehov. Mot denna bakgrund gör Skolinspektionen bedömningen att skolans arbete med att fortlöpande informera eleven om elevens utveckling inte uppfyller skolförfattningarnas krav.

Skolinspektionens utredning

Intervjuade elever uppger att det varierar mellan lärare och ämnen i vilken utsträckning eleverna ges fortlöpande information om sin kunskapsutveckling. Eleverna berättar att återkoppling på deras arbete inte ges i alla ämnen och inte heller kontinuerligt. Exempel ges där en del lärare använder matriser där det framgår vad eleven kan förbättra men eleverna ger också exempel där återkoppling till eleverna inte ges alls eller enbart ges i form av ett betyg på en uppgift.

Detta upplevs, enligt eleverna, som oklart och leder till osäkerhet kring vad de behöver utveckla och arbeta vidare med. Flera av de intervjuade eleverna berättar att de har kurser där de inte vet hur de ligger till och vad de ska förbättra för att nå längre.

Intervjuade lärare bekräftar elevernas uppgifter om att eleverna inte i alla ämnen ges fortlöpande information om sin utveckling. Lärarna berättar att det har framkommit på mentorssamtalen med eleverna att skolan brister gällande att ge eleverna feedback.

Rektorn uppger i intervju att det finns enstaka lärare som inte ger eleverna fortlöpande information om deras utveckling, men menar att det är här som en förbättring inom detta område.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande ska informeras om elevens utveckling. Av läroplanen för gymnasieskolan framgår att läraren fortlöpande ska ge varje elev information om framgångar och utvecklingsbehov.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Karlshamns kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Karlshamns kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnen, från lärande som sker på arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Karlshamns kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att rektorn följer upp skolenhetens resultat samt att uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras.
- Se till att rektorn utifrån en analys av vad som framkommer i uppföljningen beslutar om nödvändiga utvecklingsåtgärder och dokumenterar analysen och de beslutade åtgärderna.
- Se till att rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärderna och genomför dessa. Planering och åtgärder ska dokumenteras

Motivering till bedömning av brist

Bedömning

Skolinspektionens utredning visar att rektorn för Vägga Gymnasieskola skolenhet 4 inte gör en fullständig uppföljning av elevernas kunskapsresultat. Avsaknad av uppföljning av kunskapsresultaten medför att det saknas underlag för en fullständig analys av skolenhetens utvecklingsområden som i sin tur kan utgöra underlag för beslut om utvecklingsåtgärder för skolenheten.

Detta innebär även att det inte finns en fullständig dokumentation av vare sig resultat, analys av utvecklingsområden eller beslut om och planering av utvecklingsåtgärder. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att skolenhetens kvalitetsarbete inte uppfyller författningarnas krav.

Skolinspektionens utredning

Lärarna uppger i intervju att en del av lärarna har följt upp kunskapsresultaten i vissa ämnen där de tittat på mönster och jämfört betygsättning och kravnivåer med varandra. Flera lärare uppger att de följer upp och analyserar resultaten på ämnesnivå och programnivå och att detta underlag sedan lämnas vidare till rektorn. Dock uppger de sig inte få någon återkoppling utan säger att de själva tar fram egna områden att arbeta med. Andra lärare uppger att de antar att programsamordnare lämnar vidare deras kvalitetsarbete till rektorn men att de inte vet om detta sker.

Rektorn uppger i intervju att huvudmannen efter Skolinspektionens förra tillsyn har infört ett nytt system för kvalitetsarbetet, Kompass Karlshamn. Rektorn uppger att kunskapsresultaten följs upp till viss del på skolenheten. Man försöker titta på utfallet varje år i alla kurser. Dock uppger rektorn att det kan finnas behov av att göra en del eget kvalitetsarbete för att komplettera det nya systemet.

Skolinspektionen har tagit del av det senaste dokumenterade kvalitetsarbetet för läsåret 2014/2015. Skolinspektionen kan konstatera att uppföljning av kunskapsresultat och analys av utvecklingsområden saknas i det senaste dokumenterade kvalitetsarbetet. I ett kompletterande mail från huvudmannen uppges det att analyserna på enhets-, program- och ämnesnivå inte har kunnat genomföras vid skolenheten då de inte fått fram de data som krävs för en sammanställning av resultat och analys. Dock uppges en analys ha kunnat genomföras i några ämnen, bland annat i engelska och svenska som också har resulterat i beslutade utvecklingsområden.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ansvarar rektor för att det vid skolenheten bedrivs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. I detta uppdrag ingår att rektorn följer upp skolenhetens resultat. Uppföljningen ska genomföras i relation till de nationella målen. Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen ska rektorn besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder. Rektor ska sedan planera för hur dessa utvecklingsåtgärder ska förverkligas och se till att de blir genomförda.

Resultat och måluppfyllelse, analys av utvecklingsområden samt beslut om och planering för utvecklingsåtgärder ska dokumenteras.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Karlshamns kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Karlshamns kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga bedömningsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL). Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)

Skolan ska se till att elever på yrkesprogram får den utbildning de har rätt till avseende arbetsplatsförlagt lärande (APL) och möjlighet att nå grundläggande behörighet. APL är en central del i all yrkesutbildning, då denna ska bidra till att eleven utvecklar såväl yrkeskunskaper som en yrkesidentitet. För elever som läser i huvudsak skolförlagd utbildning ska APL motsvara minst 15 veckor av den samlade utbildningstiden och för elever som är lärlingar ska APL motsvara minst 50 % av utbildningen. Skolan ska ha kvalitetssäkrat arbetsplatsen så att eleven har reell möjlighet att nå de kunskaper som eleven är avsedd att uppnå på arbetsplatsen, exempelvis att skolan avtalat med arbetsplatsen om vilka delar av det centrala innehållet på en eller flera kurser som ska behandlas. Skolan ska också följa upp att så sker. Handledaren är en central aktör, och behöver förutom kunskaper inom yrket också ha kunskaper om de mål som eleven ska uppnå och bedömas gentemot så att eleverna får adekvata arbetsuppgifter utifrån detta.

Att eleverna ges möjlighet till fortsatta studier på högskolenivå är en central rättssäkerhetsfråga. Det är dock inte tillräckligt att eleverna ges en teoretisk möjlighet att uppnå grundläggande behörighet utan skolan bör också göra det praktiskt möjligt för eleverna, ex. genom att undvika schemakrockar.

För introduktionsprogrammen finns inga nationellt fastställda programstrukturer eller examensmål, utan utbildningen ska utformas så att eleven förbereds för vidare studier eller etablering på arbetsmarknaden. Ett centralt instrument i denna planering är elevens individuella studieplan. Eleven ska, utifrån sina behov, få en utbildning som uppfyller introduktionsprogrammets syfte så att elevens mål med utbildningen kan uppnås.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar.

Beslut

2016-05-13

15 (17)

Dnr 43 -2016:1183

Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Johanna Oskarsson
Föredragande/Utredare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Vägga gymnasieskola 4

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Vägga gymnasieskola 4

Vägga gymnasieskola skolenhet 4 är en av fem skolenheter på Vägga gymnasieskola i Karlshamns kommun. Skolenheten omfattar vid tillfället för tillsynen utbildning på vård- och omsorgsprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet. På vård- och omsorgsprogrammet kan eleverna välja olika profiler, till exempel akutsjukvård, äldreomsorg och handikappomsorg. Samhällsvetenskapsprogrammet erbjuder inriktningarna beteendevetenskap, samhällsvetenskap samt medier, information och kommunikation. Vid tidpunkten för tillsynen går 153 elever på skolenhet 4 varav 50 elever läser vård- och omsorgsprogrammet och 103 elever läser samhällsvetenskapsprogrammet. Lärarna är organiserade i två arbetslag, ett för respektive program.